

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยได้สรุปการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของครูผู้สอน จำแนกเป็นเพศหญิงและชาย
3. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี
4. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ จำแนกเป็นน้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และมาก (10 ปี ขึ้นไป)

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. การจัดการความรู้ของครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีการจัดการความรู้แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนเพศชายมีการจัดการความรู้สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง
3. การจัดการความรู้ของครูผู้สอนที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ในโรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีการจัดการความรู้

แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการจัดการความรู้สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

4. การจัดการความรู้ของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และมาก (10 ปี ขึ้นไป) ในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีการจัดการความรู้แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีการจัดการความรู้สูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี)

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 123 คน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 เป็นเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 86.20 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ประสบการณ์ทำงานน้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 ประสบการณ์ทำงานมาก (10 ปี ขึ้นไป) จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ” สรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้ การจัดการความรู้ของครูผู้สอน ใน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการแสวงหาความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสร้างความรู้ และด้านการจัดเก็บความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

การจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการดูข่าวสาร สารคดีและรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ มีการสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน มีการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารและหนังสือทางวิชาการ และมีการเสาะแสวงหาความรู้จากสื่อทางสื่อดิจิทัลศึกษา เช่น วิทยุ ดีวีดี วิกิพีเดียและภาพยนตร์ ฯลฯ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการได้รับการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ภายในชุมชน และมีการศึกษาหาความรู้จากบุคลากรต้นแบบ

การจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการสร้างผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ มีการสร้างสื่อการสอน ขึ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มีอยู่ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมคิดร่วมสร้าง เว็บไซต์ของสถานศึกษา มีการสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E – Book ฯลฯ และมีผลงานการจัดทำโครงการทางด้านวิชาการ

การจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวโดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน มีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง มีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก (Webblog) มีการจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้ มีการจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้

การจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการเผยแพร่ความรู้เว็บบล็อก (Web Blog) หรือโฮมเพจ (Homepage) มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชนมีเดีย มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนษัตริย์พิบัติฯ สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของครูผู้สอน จำแนกเป็นเพศหญิงและชาย” ผลจากการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ ปรากฏผลดังนี้ ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนเพศชายมีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้โดยรวม และในแต่ละด้านสูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิงทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ ด้านการสร้างความรู้ และด้านการจัดเก็บความรู้

การจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนเพศชาย มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการดูข่าวสาร สารคดีและรายการทางโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ มีการสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการได้รับการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ภายในชุมชน มีการแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ

การจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้ ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนเพศชายมีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ ด้านการสร้างความรู้สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการสร้างผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ มีการสร้างสื่อการสอนชิ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มีอยู่ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างเว็บไซต์ของสถานศึกษา มีการสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-Book ฯลฯ มีผลงานการจัดทำโครงการทางด้านวิชาการ

การจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้ ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนเพศชายมีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวโดยการเพิ่มสะสมผลงาน มีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง มีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก (Webblog) มีการจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้ และมีการจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้

จัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนเพศชายมีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขงาน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการเผยแพร่ความรู้เว็บบล็อก (Web Blog) หรือโฮมเพจ (Homepage) มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 3 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาตราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ” ปรากฏผลดังนี้ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการสร้างความรู้ ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้และด้านการจัดเก็บความรู้

การจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการดูข่าวสาร สารคดี

และรายการทางโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ มีการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อหาความรู้ และมีการสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการได้รับการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ภายในชุมชน และมีการศึกษาหาความรู้จากบุคลากรต้นแบบ

การจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการสร้างผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ และมีการสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดยพัฒนาจากความรู้ที่มีอยู่ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างเว็บไซต์ของสถานศึกษา มีการสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-Book ฯลฯ และมีผลงานการจัดทำโครงการทางด้านวิชาการ

การจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวโดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน มีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง และมีการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก (Webblog) มีการจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้ และมีการจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้

การจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ สูงกว่าครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน และมีการนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน มีการนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการเรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการเผยแพร่ความรู้เว็บบล็อก (Web Blog) หรือโฮมเพจ (Homepage) มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 4 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบการจัดการ ความรู้ของครูผู้สอน ในโรงเรียนพระยามนชาตราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ จำแนกเป็นน้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และมาก(10 ปีขึ้นไป)” ปรากฏผลดังนี้

การจัดการความรู้ของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้สูง กว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) มีการจัดการความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการสร้างความรู้ที่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดเก็บความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีการจัดการความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน การแสวงหาความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการสร้างความรู้ที่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดเก็บความรู้ที่อยู่ในระดับมาก

การจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) การจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้มีค่าเฉลี่ย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการแสวงหาความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการดูข่าวสาร สารคดีและรายการทางโทรทัศน์ ที่ให้ความรู้ มีการสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน มีการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือทางวิชาการ และมีการเสาะแสวงหาความรู้จากสื่อทางโสตทัศนศึกษา เช่น วิทยุ ทีวีดี วีดิทัศน์และภาพยนตร์ ฯลฯ ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการแสวงหา ความรู้จากแหล่งความรู้ภายในชุมชน มีการได้รับการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีการแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ

การจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ย การจัดการความรู้ด้านการสร้างความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) เรียงลำดับ จากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการสร้างผลงานทาง วิชาการที่เกิดจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ และมีการสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดย พัฒนามาจากความรู้ที่มีอยู่ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างเว็บไซต์ของ

สถานศึกษา มีการสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E – Book ฯลฯ และมีผลงานการจัดทำโครงการทางด้านวิชาการ

การจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการจัดเก็บความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ ด้านการจัดเก็บความรู้สูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวโดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน มีการจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง และมีการจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก (Webblog) มีการจัดทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้ และมีการจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้

การจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก (10 ปี ขึ้นไป) มีค่าเฉลี่ยการจัดการความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ สูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ข้อ คือ มีการนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน มีการนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน และมีการนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขงานที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน มีการนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ เรียงลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ มีการเผยแพร่ความรู้เว็บบล็อก (Web Blog) หรือโฮมเพจ (Homepage) มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชนมีเดีย มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาติ - ราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 ครั้งนี้ พบว่า ระดับการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1. ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตอบสมมุติฐาน จากวัตถุประสงค์ข้อ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า “การจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ” สอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริม

การจัดการความรู้เพื่อสังคม (2548, หน้า 252 – 253) ที่ว่า การจัดการความรู้เป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากดูที่การเคลื่อนกระแสการจัดการความรู้ในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคประชาสังคม ภาครัฐและภาคเอกชน จะพบว่า การจัดการความรู้ในภาคเอกชนยังคงล้ำหน้าภาคอื่น ๆ เพราะการจัดการความรู้เป็นกระแสโลก บริษัทเอกชนขนาดใหญ่จึงมักทำเรื่องการจัดการความรู้อยู่แล้ว โดยนำเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน และมักให้ความสำคัญของการจัดการความรู้ คือ ความอยู่รอดขององค์กร ขณะที่ภาครัฐการมีกระแสการจัดการความรู้แรงมาก เพราะถูกกำหนดให้ต้องปฏิรูปการทำงานแนวใหม่ที่จำเป็นต้องทำเรื่องการจัดการความรู้โดยนำเข้าไปสู่เนื้องาน แต่ภาครัฐการยังมีปัญหาเรื่องการศึกษา และการนำการจัดการความรู้บูรณาการเข้าไปอยู่ในเนื้องานได้อย่างไร สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2547, หน้า 1, 7) ที่กล่าวว่า การจัดการความรู้ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพงาน แต่เรื่องการจัดการความรู้นี้ มีความเข้าใจผิดกันในสังคมไทย ทำให้เราพลาดโอกาสใช้ “อาวุธ” อันทรงพลังนี้อย่างน่าเสียดาย เพราะครูยังไม่เข้าใจเรื่องการจัดการความรู้ดีพอ มีคนจำนวนไม่น้อยที่เฝ้าหาทางเรียนรู้เรื่องการจัดการความรู้ ด้วยการอ่านหนังสือหรือฟัง “ผู้รู้” บรรยาย การกระทำเช่นนั้นจะไม่มีทางช่วยให้รู้จักการจัดการความรู้ได้เลย เนื่องจากการจัดการความรู้เป็นทักษะ (Skill) ไม่ใช่ความรู้เชิงทฤษฎี หรือกล่าวให้ชัดเจนขึ้น การจัดการความรู้ มีส่วนที่เป็นทักษะสืบส่วน และส่วนที่เป็นทฤษฎีเพียงส่วนเดียว (คล้ายพุทธศาสนา) การเรียนรู้โดยการท่องทฤษฎีจึงแทบจะไม่มีประโยชน์ ต้องลงมือทำ จึงจะทำได้และเกิดความรู้ความเข้าใจ และสอดคล้องกับ วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่น (2549, หน้า 3, 66) ที่เห็นว่า สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่พัฒนาคนให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตซึ่งเป็นความสามารถที่มนุษย์มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด เพราะเป็นทักษะที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งต่อตนเองและสังคม การพัฒนาทักษะชีวิตในขั้นพื้นฐานนั้นเป็นหน้าที่ของครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนนั้น ต้องจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการนำทักษะชีวิตไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เพื่อนำไปสู่การมีทักษะชีวิตที่นำไปใช้พัฒนาชีวิตของตนเองให้มีคุณภาพ สามารถสร้างความสุข ความดีงามและทำประโยชน์ให้แก่สังคม สถานศึกษาจึงต้องมีการจัดการความรู้ เพื่อให้ทุกคนมีการสร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้และใช้ความรู้ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การจัดการความรู้ ในองค์กรเป็นเรื่องที่มีคุณค่าสมควรที่สถานศึกษาจะบริหารจัดการให้มีการจัดการความรู้ขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณค่า เป็นการมองคนว่าเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ทั้งนี้เพราะ การจัดการความรู้เป็นการเรียนรู้ที่เรียนจากการปฏิบัติเป็นตัวนำ เพราะการปฏิบัติทำให้เกิดประสบการณ์ และเกิดการดำเนินงานที่เป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practice) เพื่อให้ครูรุ่นหลังนำไปศึกษา นำไปใช้ประโยชน์

และนำไปต่อยอดให้ความรู้แตกฉานต่อไป สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (2549 ง, หน้า 14) ที่ว่า การจัดการความรู้เป็นวิธีการสำหรับสร้างความรู้ ค้นหาความรู้ ทำความเข้าใจความรู้ และใช้ความรู้ที่หามาได้นั้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของโรงเรียน การจัดการความรู้ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ความรู้ ส่วนที่ 2 งานและส่วนที่ 3 คน ซึ่งทั้งสามส่วนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และเกิดประโยชน์ต่อสังคม ต่อเป้าหมายและความใฝ่ฝันที่ยิ่งใหญ่ขององค์กร ท้ายสุดเมื่อทุกคนเกิดความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการพัฒนาเดียวกัน คือ การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข สุดท้ายบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษาก็สามารถจัดการความรู้ในสถานศึกษาได้ และสำเร็จไปได้ด้วยดี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 1 – 4) ที่ว่า การจัดการความรู้ในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่น่าจะกระทำที่สุด โดยเป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียนเป็นหลัก ถ้าโรงเรียนทำได้ประสบความสำเร็จ โรงเรียนก็จะมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ครูผู้สอนก็จะเกิดความภาคภูมิใจและเติบโตในวิชาชีพได้อย่างสมศักดิ์ศรี ซึ่งเป็นผลจากบุคลากรในสถานศึกษาใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงาน หากการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้มีองค์กรความรู้ที่มากพอต่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด และเป็นหน่วยที่ให้บริการการสอนแก่ผู้เรียนโดยตรง ที่ต้องสร้างเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสนับสนุน ช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียนให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในโลกปัจจุบัน การจัดการความรู้ในมุมมองด้านนโยบายและการปฏิบัติ จะสามารถใช้เพื่อการสนับสนุนการบริหารและการจัดการศึกษา ตลอดจนการเรียนการสอน สถานศึกษาจึงเป็นสถานที่ที่ต้องมีการนำการจัดการความรู้มาใช้ สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2545, หน้า 11) ที่ว่าการบริหารและการจัดการศึกษา จะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีการจัดการความรู้ที่ดี สถานศึกษาเป็นองค์กรประเภทบริการทางการศึกษาในการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เพียงพอ เหมาะสมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก สอดคล้องกับ วีรบุรุษ ปัทมวณิช (2547, หน้า 14) มีความเห็นว่า สถานศึกษาจะต้องมี “ครู” ที่มีความรู้ มีความสามารถในการใช้การจัดการความรู้ เป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542, หน้า 9) เห็นว่านอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มพูนความสามารถของครูได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างผลงานที่ปรารถนา และยังช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมการคิดอย่างเป็นระบบของครูได้อีกด้วย เหตุผลหลักสำคัญที่ต้องมีการศึกษาการจัดการความรู้ของครู ก็เพื่อแสดงให้เห็นว่า การจัดการความรู้เป็นเรื่องสำคัญในสถานศึกษาที่ครูสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่น

(2549, หน้า 30) มีความเห็นว่า การจัดการความรู้ มีประโยชน์มากโดยเฉพาะในสถานศึกษา องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการจัดการความรู้จะเป็นสินทรัพย์ทางปัญญาที่มีค่ามหาศาล เพราะเป็นความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ การปฏิบัติการสอน ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา ความรู้ที่ได้จะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และต่อยอดความรู้ที่ทำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีการใฝ่เรียนรู้และฝึกที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต สถานศึกษาที่มีการจัดการความรู้ก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1) **ด้านการแสวงหาความรู้** โดยรวม พบว่า มีการจัดการความรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ น้าทิพย์ วิภาวิน (2547, บทนำ) ที่กล่าวว่า ทุกคนมีโอกาสในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีแหล่งความรู้ไว้รองรับ เช่น ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล การสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา มีการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สอดคล้องกับ ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ (2550, หน้า 5) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้ การรับรู้ การรวบรวมข้อมูล เป็นจุดเริ่มแรกของการจัดการความรู้ ความรู้ทุกอย่างเริ่มต้นมาจากการรับรู้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่เป็นวิถีชีวิตในการทำงานที่ใกล้ชิดตัว เช่น การอ่าน การฟังการพูดคุย การซักถาม การสัมภาษณ์ การจดบันทึก การสัมผัสและการวัด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุญดี บุญญากิจ และคนอื่น ๆ (2550, หน้า 55) ที่ให้ความคิดเห็นว่า ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ และระบบสารสนเทศในปัจจุบันก็มีส่วนทำให้บุคลากรสามารถเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอกได้รวดเร็วขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า เพราะครูมีการดูข่าวสาร สารคดีและรายการทางโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ มีการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับเพื่อนครูด้วยกัน มีการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และหนังสือทางวิชาการ มีการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2) **ด้านการสร้างความรู้** โดยรวม พบว่า มีการจัดการความรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ มาร์ควาร์ด (Marquarde, 1996, pp. 27 – 30) ที่กล่าวว่า การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ การสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวข้องกับแรงผลักดัน การหยั่งรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลทุก ๆ คน สามารถเป็นผู้สร้างความรู้ได้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ บุคคลให้ความรู้ที่ตนมีอยู่กับผู้อื่น ความรู้ที่ได้จากการรวมและสังเคราะห์ การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ น้าทิพย์ วิภาวิน (2547, หน้า 30) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็นกระบวนการพัฒนาและสร้างความรู้ใหม่จากทักษะและความสัมพันธ์ระหว่างคนในองค์กร เป็นวิธีการพัฒนาความรู้ของแต่ละบุคคลในลักษณะของกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลในกลุ่ม และสอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2547, หน้า 12) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความรู้ (Create)

ในมุมมองเดิม ความรู้จะต้องสร้างโดยผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ ในมุมมองใหม่ ความรู้เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงาน โดยทุกคนที่ทำงาน เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมองซึ่งอาจจะพูดออกมาไม่ได้ การสร้างความรู้ อาจทำได้ ทั้งก่อนลงมือทำ ระหว่างทำงานและสรุปประมวลประสบการณ์หลังจากการทำงาน สอดคล้องกับ สวายบี (Sveiby, 2003) และวิก (Wiig, 2003) ที่มีความเห็นสรุปได้ว่า การสร้างความรู้เป็นวัฏจักรที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ดาเวนพอร์ตและเบียร์ (Davenport & Beers, 1998, pp. 45 – 47) มีความเห็นสรุปได้ว่า การสร้างความรู้ได้มาจาก 3 แหล่งคือ ความรู้จากภายนอก ความรู้จากประสบการณ์ของพนักงานในองค์กรและความรู้จากกิจกรรมองค์กร หรือความรู้ที่เปิดเผย ที่องค์กรสร้างขึ้น สอดคล้องกับ กานต์สุดา มาฆะศิริรานนท์ (2546, หน้า 157 – 159) ได้กล่าวถึงการสร้างความรู้โดยมีรูปแบบดังนี้ 1) การกำหนดนโยบาย ในการสร้างความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ 2) การประกาศนโยบายและประชาสัมพันธ์ทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้บุคลากรเกิดการสร้างความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ 3) จัดกิจกรรมเพื่อให้บุคลากรเกิดความคิด ที่จะสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ 4) รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั่วทั้งองค์กร 5) วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ 6) ทดลองใช้ความรู้ที่องค์กรสร้างขึ้นมาใหม่และ 7) ประกาศ และ วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่น ๆ (2549, หน้า 67) มีความเห็นสอดคล้องว่า การจัดการความรู้ โดยการสร้างความรู้จากการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในโรงเรียนด้วยการปฏิบัติ (Action Learning) ครูต้องเป็นผู้ที่จัดการความรู้ ด้วยการกำกับ ดูแล ทักษะปฏิบัติด้านความรู้ ความเข้าใจและด้านคุณธรรม ค่านิยมควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปพร้อมกันทุกด้าน กระบวนการหรือขั้นตอนในการปฏิบัติประกอบด้วย การเรียนรู้จากการอ่าน การค้นคว้า การสำรวจ การทดลอง การสร้างความรู้ การทำโครงการ โดยผู้เรียนอาจทำเป็นรายกลุ่ม แต่ต้องเป็นความรู้ที่กลุ่มช่วยกันสร้าง สอดคล้องกับ ปฐมพงศ์ สุกเลิศ (2550, หน้า 9 – 10) มีความเห็นสรุปได้ว่า การสร้างความรู้เป็นการสังเคราะห์ข้อมูล โดยรวบรวมเอาข้อมูลและสารสนเทศมาผสมผสานกัน นอกจากนี้ยังประสมประสานกับข้อมูลสารสนเทศเดิม ความรู้เดิมของบุคคลนั้น ๆ อีกด้วย และขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ตลอดจนอารมณ์ ของบุคคลนั้นด้วย ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในที่ปลอดภัย หรือสงบสุขก็จะรับข้อมูลได้มาก หลากหลายและเปิดกว้าง การคัดกรองก็มีความเป็นเหตุเป็นผลสูง ทำให้การคัดกรองมีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในที่คับขัน มีความเครียดสูงก็จะได้รับข้อมูลน้อยหรือผิดพลาด กระบวนการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ คือ ต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดี อบอุ่น ปลอดภัย ในทางจิตวิทยา หลักการนี้ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ไตรสิกขา ประกอบด้วย ศีล คือ การละเว้นจากการประพฤตินิยมชอบ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม ทำให้เป็นอิสระ สงบและผ่อนคลาย สมาธิ คือ ภาวะจิตที่มีความสงบสามารถมองเห็น รู้จัก เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ชัดเจนและถูกต้ององแท้ ปัญหา คือ ความรู้แจ้งกระจ่าง ในเรื่องราวต่าง ๆ ที่ชัดเจนและมีเหตุผล ผู้วิจัยเห็นว่า เพราะครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกันร่างและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมา ให้มี

ความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สามารถนำไปปรับใช้กับผู้เรียน และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังมีการสร้างผลงานทางวิชาการ ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ มีการสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เอง โดยพัฒนามาจากความรู้ และประสบการณ์ที่ตนเองมีอยู่ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

3) **ด้านการจัดเก็บความรู้** โดยรวม พบว่า มีการจัดการความรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับมาร์ควอร์ด (Marquarde, 1996, pp. 27 – 30) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage) เป็นกระบวนการในการรักษาความรู้และจัดสรรความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีระบบการดำเนินการ วิธีการในการเก็บรักษา มีการจัดหมวดหมู่ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับ ดาเวนพอร์ท เดอลองและเบียร์ส (Davenport De long & Beers, 1998, pp. 45 – 47) ให้ความหมายไว้ว่า การเก็บความรู้ ต้องจัดการให้ความรู้เป็นเสมือนหนึ่งสินทรัพย์ขององค์กร ในฐานะที่ความรู้เป็นสินทรัพย์ เช่นเดียวกับการให้ความสำคัญต่อการแสดงงบดุล สอดคล้องกับ กานต์สุดา มาฆะศิริานนท์ (2546, หน้า 157 – 159) ได้ให้ขั้นตอนการจัดเก็บความรู้ ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายในการเก็บและการสืบค้นความรู้ในองค์กร 2) การประกาศนโยบายและประชาสัมพันธ์ทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้บุคลากรเก็บและสืบค้นความรู้ 3) กำหนดองค์ความรู้ที่จะนำมาจัดเก็บ 4) ทีมผู้ชำนาญการและนักวิเคราะห์ความรู้ กลั่นกรอง ตรวจสอบ คัดเลือกความรู้ที่จะนำมาจัดเก็บ 5) จัดเก็บความรู้โดยจัดเป็นหมวดหมู่และทำดัชนีบอกเพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้น สอดคล้องกับ ไสว โลจนะสุภกฤกษ์ (2550) กล่าวว่า การจัดเก็บความรู้เป็นขั้นตอน ในการจัดทำสารบัญและจัดแบ่งความรู้ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้การรวบรวม การค้นหา การนำไปใช้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้โดยง่าย ประมวลผลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจใช้ได้ง่าย และกำจัดความรู้ที่ไม่เกิดประโยชน์ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ หรือเป็นขยะความรู้ สอดคล้องกับปฐมพงศ์ สุภเลิศ (2550, หน้า 9) ที่กล่าวว่า ความรู้ของมนุษย์จะถูกจัดเก็บไว้ในสมอง ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว ความรู้ใหม่จะถูกเก็บไว้เป็นระยะสั้นก่อน เมื่อได้รับการเน้นย้ำก็จะถูกเก็บไว้นานขึ้น ยังมีการย้ำมากก็จะยังเก็บได้นานมาก ดังนั้นจึงต้องนำความรู้ที่สร้างขึ้น หรือที่ได้มา นำมาจัดเก็บในสื่อต่าง ๆ ให้เป็นระบบ หมวดหมู่ สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2547, หน้า 63) ให้ความคิดเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นที่จะต้องใช้ในยุคสมัยนี้ ควรเป็นการใช้เพื่อการจัดเก็บและเผยแพร่ โดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตภายในสถาบันฯ หรือจัดศูนย์การศึกษา โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ ที่เป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยี ได้แก่ ห้องศูนย์วิทยาการ (Resource Center) ห้องศูนย์คอมพิวเตอร์ของข้าราชการ สถาบันฯ (Computer Center) เป็นต้น สอดคล้องกับ จันทวรรณ น้อยวรรณ (2548, หน้า 3) มีความเห็นสรุปได้ว่า เว็บบล็อกเป็นเว็บไซต์สำหรับเขียนเรื่องราวบันทึกประจำวัน เพื่อสื่อสารความรู้สึคนึกคิด

มุมมอง ประสบการณ์ ความรู้และข่าวสารของบุคคลที่บันทึกไว้ เป็นการบันทึกในลักษณะการเล่าเรื่องราวที่ดีประสบความสำเร็จ เพื่อส่งเสริมต่อการนำไปปฏิบัติการจัดเก็บความรู้ในเว็บล็อก กำลังเป็นที่นิยมในนาๆ ประเทศ ผู้วิจัยเห็นว่า เพราะครูผู้สอนมีการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัว โดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน มีการจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟังและการอ่านไว้ เพื่อเป็นคลังความรู้ของตนเองอยู่แล้วจึงเป็นการจัดเก็บความรู้ที่คืออีกแนวทางหนึ่ง

4) **ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้** โดยรวม พบว่า มีการจัดการความรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547, หน้า 16–31) ที่เห็นว่า ผู้ที่มีความรู้มากย่อมจะมีข้อมูลเพื่อการวางแผนงาน กำหนดกลยุทธ์ และย่อมสามารถตัดสินใจในการเลือกแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ความรู้จะทำให้มีความพร้อมและความกล้าพอที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ความรู้จะให้คุณมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ความรู้ทำให้มีหลักการหรือเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้ในการตอบข้อซักถาม หรือตอบประเด็นข้อสงสัยจากหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และคนอื่น ๆ การใช้ประโยชน์รู้นั้น เป็นการนำความรู้ที่ได้จากการเก็บมาใช้ หรือนำความรู้มาใช้ใหม่ เป็นความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ครู หรือบุคคลในสถานศึกษามีการเก็บไว้อย่างเป็นระบบ เช่น จากฐาน ข้อมูล หนังสือ วรรณกรรม เอกสาร คู่มือ ตำรา บทความ หลักสูตร สอดคล้องกับ เดล (Dale, 2004) กล่าวว่า เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลหรือองค์กร ซึ่งรวมถึงกระบวนการในการเรียนการสอนและการจัดการระบบข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับ ดาเวนพอร์ท เดอลองและเบียร์ส (Davenport DeLong & Beers, 1998, pp. 47) ที่กล่าวว่า ผลที่เกิดจากการใช้ความรู้จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความสามารถและทักษะของพนักงาน เพิ่มผลผลิต บริการ และสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าขององค์กรเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ สุกิจ แดงมีแสง และยงยุทธ อิมอุไร (2546, หน้า 71 – 72) ที่กล่าวว่า มีผลเชิงป้อนกลับในการใช้ความรู้ต้องเน้นที่การเอาความรู้มาใช้ในการทำงานให้มาก เช่น ในด้านของการพัฒนาการเรียนรู้อะบบการคิด อาทิ การทำงาน การวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การวัดและประเมินด้านการให้บริการความรู้ ทั้งแก่บุคคลภายในองค์กรและสังคมภายนอก รูปแบบของการใช้บริการความรู้ สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2547) ที่กล่าวว่า กระบวนการนำความรู้ไปใช้ ไม่ควรเริ่มด้วยการหาความรู้มาใส่ไว้ในคอมพิวเตอร์ ซึ่งเสี่ยงมากที่จะไม่เกิดประโยชน์และไม่คุ้มค่า สอดคล้องกับ กานต์สุดา มาชะศิริานัน (2546, หน้า 159) และ บุญส่ง หาญพานิช (2547, หน้า 50–55) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กระบวนการนำความรู้ไปใช้มีรูปแบบดังนี้ 1) กำหนดนโยบายที่จริงจัง และมุ่งมั่น เพื่อให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในองค์กร 2) การประกาศนโยบายและประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการนำความรู้ไปใช้ 3) เตรียมเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อทัศนต่าง ๆ 4) เลือกรูปแบบที่จะนำความรู้ไปใช้ 5) การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการนำความรู้ไปใช้ 6) ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายหลังที่มีการนำความรู้ไปใช้ตามวาระ

7) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีการนำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ขององค์กรต่อไป 8) การเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะด้วยการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ให้บุคลากรขององค์กรในสื่อพิมพ์ประเภทต่างๆ ขององค์กร เช่น จดหมายข่าว เอกสาร จุลสาร บทความ คู่มือ ตำรา โหมมเพจ และ Web Portal ของแต่ละบุคคลและองค์กร 9) การจัดนิทรรศการทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเผยแพร่ความรู้และนวัตกรรมขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ 10) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายและหลักสูตรที่หลากหลาย รวมทั้งการจัดประชุมอบรม สัมมนา เพื่อถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ ที่สำคัญและจำเป็นให้เหมาะสมกับความต้องการและประโยชน์ของบุคลากรและองค์กรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 11) การให้บริการความรู้ต้องคำนึงถึงหลักในการให้บริการ ประกอบด้วย เป็นผู้ให้หรือผู้รับบริการและเป็นผู้บริการตนเองเป็นการร่วมมือระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการได้รับประโยชน์ร่วมกันทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้ให้บริการและเทคโนโลยี มีดัชนีประเมินการบริการที่ชัดเจนเช่น ความสะดวก ความรวดเร็ว การทันเวลาและตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ การมีข้อมูลสะท้อนกลับของผู้รับบริการ กิจกรรมการบริการ สอดคล้องกับ นันทิพย์ วิชาวิน (2547, หน้า 134) ที่กล่าวว่า ควรมีจุดเริ่มต้นจากความเข้าใจที่คล้าย ๆ กัน โดยอาจมีการทำ SWOT Analysis หรือศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ซึ่งมีการปฏิบัติตามแผนงานและการประเมินผล สอดคล้องกับ ไสว โสจนะศุกกฤกษ์ (2550) ที่กล่าวว่า ความรู้ที่ได้รับย่อมไม่เกิดประโยชน์ขึ้นมาหากรู้แล้วไม่นำมาใช้ปฏิบัติ ผู้ที่มีความรู้มากย่อมจะมีข้อมูลเพื่อการวางแผนงาน กำหนดกลยุทธ์ และสามารถตัดสินใจในการเลือกแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ความรู้จะทำให้มีความพร้อมและกล้าพอที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ความรู้จะทำให้คนมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ความรู้ทำให้มีหลักการหรือเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้ในการตอบข้อซักถาม หรือประเด็นข้อสงสัยจากบุคคลต่างๆ วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้ คือ การเรียนรู้ของบุคลากร และนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์กร และสอดคล้องกับ ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ (2550, หน้า 11 – 12) ที่กล่าวว่า ความรู้ต่างๆ จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ หากไม่มีการนำความรู้ไปใช้ ความรู้บางอย่างอาจนำไปใช้ได้โดยตรง บางอย่างอาจต้องมีการประยุกต์ ดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับเป้าหมายและบริบทที่แตกต่างกัน การประยุกต์ใช้ความรู้อาจถือเป็นการตรวจสอบว่า ความรู้ของเราถูกต้องหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน อย่างไร การสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและมีประโยชน์นั้น ไม่ได้อาศัยความรู้เพียงอย่างเดียว แต่มีปัจจัยหลายอย่างที่ต้องนำมาเกี่ยวพันกันและกัน การที่จะประเมินว่าบุคคลใด ๆ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้หรือไม่นั้น อาจพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการวางแผน ความสามารถในการจัดการ ความสามารถในการทำงาน ความสามารถในการประเมินงาน ความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขงาน ตลอดจนความสามารถในการนำเสนองาน

ผู้วิจัยเห็นว่า เพราะครูผู้สอนมีการนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงานของผู้เรียน มีการนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน การปรับปรุงแก้ไขงาน และสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการที่ตนเองมีอยู่ให้กับครูผู้สอนคนอื่น ๆ ได้รับรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

2. ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตอบสมมุติฐาน จากวัตถุประสงค์ ข้อ 2 ที่ว่า “ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามน - ชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของครูผู้สอน จำแนกเป็นเพศหญิงและชาย ” พบว่า ผลการเปรียบเทียบครูผู้สอนที่เพศต่างกัน มีการจัดการความรู้ โดยภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า “ การจัดการความรู้ของครูผู้สอนเพศชาย และเพศหญิงในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีการจัดการความรู้แตกต่างกัน ” สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชาติ พันธุ์ชาติ (2546, หน้า 85) ที่พบว่า ปัญหาครูที่มีเพศต่างกันมีปัญหาในการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจันท์ณี สังขคุลย์ (2548, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีบทบาทในงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประชาม จันทรชิต (2550) ที่ได้วิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษา สังกัดกรม อาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 2 มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการศึกษาวิชาชีพของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านสื่อ อุปกรณ์และวัสดุฝึก โดยเพศชายมี ทัศนะต่อปัญหาการจัดการศึกษาวิชาชีพของสถานศึกษาสูงกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ ไพโรจน์ ศรีสวัสดิ์ (2550) ที่ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การมีความรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ พบว่า สภาพภูมิหลังที่แตกต่างกันอันได้แก่ ตัวแปรเพศ มีผลต่อพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การมีความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของเพศชายสูงกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ จริยา ฉายศรี (2545, หน้า 80) พบว่า ครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน คือ เพศชายและเพศหญิง มีการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับ เมธาวิ จันทรโชติ (2545, บทคัดย่อ) วิจัย พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตรด้านความรู้ และด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน

3. ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตอบสมมุติฐาน จากวัตถุประสงค์ ข้อ 3 ที่ว่า “ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามน - ชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ” นั้น พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการจัดการความรู้ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนวุฒิกศศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการจัดการความรู้

โดยรวมและรายด้านสูงกว่าครูผู้สอนวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 3 ที่ว่า “ การจัดการความรู้ของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีการจัดการความรู้แตกต่างกัน ” สอดคล้องกับ สุรชาติ พันธุ์ชาติ (2546, หน้า 85) ที่พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับ จริยา ฉายศรี (2550, หน้า 80) ที่พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการจัดการเรียนรู้ดีกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกับ กนกพร ทองเจือ (2548, หน้า 56) พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารในภาระงานแต่ละด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วนิดา ศรีเมืองใต้ (2548) ที่พบว่า บุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนและหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชนิษฐ์ภัค สิงห์หละ (2549) ที่วิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีหรือปริญญาตรี กับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารแตกต่างกัน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี (2547) พบว่า ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ไพโรจน์ ศรีสวัสดิ์ (2550) ที่พบว่า สภาพภูมิหลังของพนักงานที่แตกต่างกัน ได้แก่ ตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ลักษณะงานและรายได้ มีผลต่อพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การมีความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สิริเพ็ญ เสาร์มณี (2544, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีคุณลักษณะของปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน จะรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 12 มาตรฐาน แตกต่างกัน และครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของข้าราชการครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับ วัฒนธรรม รัชย์ศรี (2545, หน้า 104) ที่เห็นว่า อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีโอกาสในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา หรือได้รับการส่งเสริมจากผู้บังคับบัญชาให้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ และได้รับเชิญเป็นวิทยากรนอกสถานที่มากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับความรู้แตกต่างกัน

4. ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตอบสนองมติฐาน จาก วัตถุประสงค์ ข้อ 4 ที่ว่า “ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามน - ชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ จำแนกเป็น น้อย (ต่ำกว่า 10 ปี) และมาก (10 ปีขึ้นไป) ” นั้น พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า “ การจัดการ ความรู้ของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยและมาก ในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงาน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีการจัดการความรู้แตกต่างกัน ” สอดคล้อง อรุณ สรรพคุณ (2552) วิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ด้านการติดตามผลการเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สิริกร สุกิม (2551) ที่พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานด้านงบประมาณเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็น ของบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้อง กับ วนิตา ศรีเมืองใต้ (2549) ที่พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 2 ปี มีปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่าง การศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวม แตกต่างกัน และด้านบุคลากรสูงกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 2 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับ ชบา เต็ดดวง (2551) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอน 20 – 30 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน มากกว่า 20 ปี มีการปฏิบัติต่อกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยรวม 5 ด้าน มากกว่าครูที่มี ประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 20 ปี และสอดคล้องกับ ประชาคม จันทระจิต (2551) พบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 2 ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่ง ต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการจัดการศึกษาวิชาชีพของสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับ อเนก ธรรมนิธ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์ การสอน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สราวุธ อรรถานุกรักษ์ (2551) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนภาษาไทยต่างกัน สอดคล้องกับ ส่งสุข ไพลอ (2552) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากมีความรู้ในภาพรวม และความรู้ในแต่ละด้านสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาก มีระดับการปฏิบัติในกระบวนการทำงาน และกระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในภาพรวมและในแต่ละขั้นตอน สูงกว่าครูที่มี ประสบการณ์ในการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนน้อย สอดคล้องกับ ประพรรณศรี ศุภสารัมภ์

(2545, บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียน เอกชนในจังหวัดมหาสารคามที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกันทั้งรายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พรณิชา ชาตะพันธุ์ (2549, บทคัดย่อ) พบว่า การใช้สารสนเทศเพื่อจัดการเรียน การสอนของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตยานนาวา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน มีการใช้สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้อง กับ สิริเพ็ญ เสาร์มณี (2544, บทคัดย่อ) พบว่า การรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ครูผู้สอนที่มีคุณลักษณะของปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในการทำงานแตกต่างกัน จะรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 12 มาตรฐาน แตกต่างกัน และครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของข้าราชการครูแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ให้ครูผู้สอนมีการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ในการแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ จัดเก็บความรู้ และใช้ประโยชน์ความรู้ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการจัดการความรู้ในระดับสูง ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครูผู้สอนมีการจัดการความรู้ในระดับมาก ดังนั้นโรงเรียน พระยามนธราธิราชศรีพิจิตร ต้องวางแผนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษาให้มีการจัดการความรู้ในระดับสูงขึ้น โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดอบรมเรื่องการจัดการความรู้ไปสู่การปฏิบัติ และ มีการขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่าย

2.2 จัดการอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครูผู้สอนใช้คอมพิวเตอร์ได้ สามารถค้นหาและบันทึกความรู้ทางอินเทอร์เน็ต ใช้เว็บบล็อกหรือเว็บไซต์เป็นเวทีเผยแพร่การจัดการความรู้ที่มีอยู่ออกมา

2.3 จัดเวทีให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling) เป็นการดึงความรู้แบบฝังลึกในแต่ละบุคคลออกมา และเพื่อเป็นการเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ

2.4 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ท้นต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบัน ทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนชาติราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปจึงน่าจะมีการศึกษาการจัดการความรู้ของครูผู้สอนในระดับสำนักงานเขต หรือระดับกรุงเทพมหานคร

3.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการนำวิธีการจัดการความรู้ไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานหรือสถานศึกษา

3.3 ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ของบุคลากรในหน่วยงานหรือสถานศึกษา